

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2990

Vragen van de leden **Dijkers, De Lange** en **Smeets** (allen PvdA) aan de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretarissen van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *Shell's gebrekkige rapportage over olie lekkages in Nigeria en compensatie daarvan* (ingezonden 11 mei 2012).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken), mede namens de staatssecretaris Buitenlandse Zaken en van de staatssecretaris Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (ontvangen 10 juli 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met het persbericht «Shell's wildly inaccurate reporting of Niger Delta oil spill exposed»¹ en het bericht «Hoeveel erger moet het nog worden?»²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op het bericht dat volgens onafhankelijk onderzoek er tijdens een mankement aan een oliepijplijn van Shell in Bodo (Nigeria) in 2008 minimaal 60 keer meer olie is gelekt dan Shell herhaaldelijk naar buiten heeft gebracht?

Antwoord 2

De bepaling van de omvang van de lekkages in Bodo is een van de onderwerpen die aan de orde zijn in een rechtszaak die in het Verenigd Koninkrijk tegen Shell Petroleum Development Company of Nigeria Ltd Joint Venture (SPDC) is aangespannen. Die rechtszaak zal naar verwachting informatie opleveren die kan leiden tot een oordeel over de argumenten van dit bericht.

Vraag 3

Deelt u de mening dat Shell onvoldoende aandacht schenkt aan het zorgvuldig registreren van en rapporteren over olie lekkages in de Niger Delta? Zo nee, waarom niet?

¹ Amnesty International, 23 april 2012.

² website van Milieudefensie.

Antwoord 3

Elementen van deze vraag zijn momenteel aan de orde in de behandeling van een melding bij het Nationaal Contactpunt (NCP) voor de OESO Richtlijnen. De behandeling van deze melding door het NCP zal tot nadere duidelijkheid van de feiten leiden.

Vraag 4

Bent u van mening dat onderzoek naar olielekages onafhankelijk moet plaatsvinden, in plaats van het huidige proces waarbij de oliemaatschappijen een belangrijke rol spelen bij de vaststelling van oorzaak en omvang van de lekages? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De Nigeriaanse overheid heeft in regelgeving neergelegd dat het onderzoek naar olielekages dient plaats te vinden in zogenaamde Joint Investigation Teams, bestaande uit vertegenwoordigers van de Nigeriaanse overheid, de oliemaatschappijen en de getroffen gemeenschappen. Het is primair aan de Nigeriaanse overheid om deze procedure, zo nodig, aan te passen. De Nederlandse ambassade in Nigeria ondersteunt het overleg daarover tussen de betrokken Nigeriaanse overheidsorganisaties, de olie-industrie en het maatschappelijk middenveld.

Vraag 5

Bent u van mening dat Shell zich niet aan de belofte houdt, gedaan naar aanleiding van het kritische UNEP rapport uit 2011, om de olielekages die onder verantwoordelijkheid van Shell vallen, op te ruimen, aangezien Shell volgens het persbericht van Amnesty International drie jaar na de lekkage noch de vervuiling ten gevolge van de lekkage fatsoenlijk heeft opgeruimd, noch de getroffen gemeenschappen officieel heeft gecompenseerd voor de geleden schade? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Naar aanleiding van de publicatie en aanbevelingen in het UNEP-rapport heeft SPDC zich, bij monde van de managing director, bereid verklaard samen met de Nigeriaanse regering, UNEP en andere belanghebbenden vervolgstappen te nemen. De Nigeriaanse overheid heeft nog geen reactie gegeven op het rapport. Wel heeft President Jonathan een speciaal comité geïnstalleerd dat moet adviseren over opvolging van de aanbevelingen uit het rapport.

Vraag 6

Bent u van mening dat Shell de gelekte olie moet opruimen en getroffen moet compenseren voor geleden schade? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

SPDC heeft reeds zijn verantwoordelijkheid erkend voor de vervuiling door lekkage uit oliepijpleidingen bij Bodo in Ogoniland in 2008 en is bereid de kosten voor sanering te dragen. De omvang van de vervuiling en de hoogte van de schadeloosstelling zijn onderwerp van een civiel proces.

Vraag 7

Op welke wijze(n) spoort u, mede in het kader van de door u zelf onderschreven plicht om mensenrechten te beschermen, Shell aan om eventuele vervuiling als gevolg van lekages op te ruimen en getroffen gemeenschappen te compenseren voor geleden schade?

Antwoord 7

De regering hecht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). De Nigerdelta-problematiek en MVO zijn prominente onderwerpen in de contacten van de Nederlandse overheid met SPDC, Shell en de Nigeriaanse overheid. Nederland ondersteunt verschillende initiatieven die kunnen bijdragen aan oplossingen. Steunt Nederland het «Extractive Industries Transparency Initiative» (EITI), dat zich richt op transparantie in geldstromen die voortkomen uit grondstoffenwinning. Geeft Nederland financiële steun aan organisaties die zich inzetten voor verbetering van de mensenrechten, de leefomgeving in de Nigerdelta en de versterking van de rechtspositie van

lokale gemeenschappen. Heeft Nederland ook een serie van ronde tafel-bijeenkomsten in de Nigerdelta geïnitieerd. Nederland heeft de Nigeriaanse overheid tevens aangeboden haar bij te staan op het gebied van onafhankelijk toezicht. Er is een positieve reactie van de Nigeriaanse National Oil Spill Detection and Response Agency (NOSDRA).

Vraag 8 en 9

Bent u het eens met de constatering in het persbericht dat de aanwijzingen van onverantwoord ondernemen door Shell in de Niger Delta zich opstapelen en dat Shell meer aandacht schenkt aan haar PR dan aan het opruimen van gelekte olie? Zo nee, waarom niet?

Wat is uw reactie op de visie van Milieudefensie dat Shell een solide plan moet opstellen om de vervuiling ten gevolge van olie lekkages in de Niger Delta die onder Shell's verantwoordelijkheid vallen, volledig op te ruimen, dat Shell de oliebronnen waar illegaal gas wordt afgefakkeld, moet sluiten voor 1 januari 2013, dat Shell meer moet doen om de pijpleidingen te onderhouden en te beschermen tegen sabotage, en dat Shell getroffen boeren en vissers afdoende moet compenseren voor eventueel geleden schade?

Antwoord 8 en 9

Zie hiervoor de antwoorden op de voorgaande vragen.